

KAMILA

PINTÉR

NATÁLIA

VYDALO MEA2000 o. z.
© Všetky autorské práva
sú vyhradené

ISBN 978-80-89515-58-5

KAMILA PINTÉR

NATÁLIA

Grafická a technická spolupráca: Szekeres František, Fújas Štefan

Dizajn obalu: Marianna Maholányiová

Edícia: Mladá Éra Autorov nového tisícročia - / MEA 2000 o. z. /

© Autorské práva vyhradené

ISBN 978-80-560-0169-1

OBSAH

Paríž, rok 1908/1909	4
Hercegovina, rok 1910/1911	128
Hercegovina, rok 1912/1913	394
Prázdniny, rok 1913	529
Hercegovina, rok 1913/1914	532
Prázdniny, rok 1914	555
a začiatok I. svetovej vojny	555
Hercegovina, rok 1915.....	589
Epilóg	616
Postskriptum.....	622

*Venujem všem, kteří milují
a chtějí být milováni...*

(autorka)

Paríž, rok 1908/1909

Mesto krčmičiek i univerzít, mesto šansónov, pri ktorých si ľudia dokázali na ulici vyliat' srdce, mesto pouličnej hudby, čo povznášala, plakala i sama spievala. Mesto malých trhovníkov i umelcov, mesto drobných remeselníkov i učencov, taký bol Paríž v prvých rokoch 20. storočia. Prichádzali sem ľudia z rôznych končín Európy s podvedomou túžbou a pritom nevedeli, čím ich toto mesto tak veľmi priťahuje. Stretávali sa tu umelci, architekti i obchodníci. Ale najviac tu vždy bolo študentov. Paríž bolo jedným z mála miest, kde mohli študovať i dievčence. A tak sa tu stretávali nielen dievčatá z blízkeho či ďalekého Francúzska, ale boli tu dievčatá z takmer celej Európy.

V septembri 1908 pricestovala do Paríža dievčina. Bola to vysoká a štíhla krásavica. Jej mierne zvlnené gaštanové vlasy siahali až pod pás a pri prechádzkach jej chránili plecيا a chrbát ako živý plášť. Také dlhé vlasy nemalo ani jedno dievča v Paríži a pre tie vlasy ju poznal naozaj každý. Ale nielen pre tie. Dievčina sem prišla študovať literatúru a maliarstvo a vždy po skončení vyučovania si zobrala maliarsky stojan, plátno, farby a išla do mesta maľovať. Pri jej stojane bolo vždy najviac ľudí. Najmä mužov.

V jeden septembrový deň na jednom parížskom trhovisku blízko školy:

„Pane, zavadziate mi!“

„Nehovorte slečna, čo maľujete?“

„Odstúpte, nevidím!“

„Ešte ste mi neodpovedali.“

„Tak odstúpajte alebo neodstúpajte?“

„A čo keď neodstúpim?“

Slečna zobrala zo stojana rozmaľovaný obraz a tresla ním mládenca po hlave.

Potom si zobrala stojan, preložila si ho ďalej, založila nové plátno a pánovi, ktorému predtým maľovala portrét sa ospravedlňovala.

„Prepáčte pane, ten obraz sa mi akosi nepodaril.

Namaľujem vám nový. Súhlasíte?“

Pán sa usmial a odpovedal.

„Myslím si, že ste to s tým nepodarkom veľmi dobre vyriešili.“

„Ďakujem pane.“ – usmiala sa slečna a štetec jej zrazu tak ľahko maľoval, akoby zrazu dostal nejakú iskru.

Medzitým stál obďaleč mládenec s narazeným obrazom na hlave a po tvári mu stekala farba. Snímal si ho dole a hundral.

„Počkaj potvora! Ja ťa raz aj tak dostanem!“

Na druhý deň, na tom istom mieste:

„Slečna, maľujete?“

„Aha! To ste vy? Jeden obraz vám nestačil?“

Mládenec sa zarazil a zmlkol.

Pozoroval, ako slečna maľuje a až po chvíli sa osmelil.
„Dnes večer je imatrikulácia. Prídete?“
„Budete tam aj vy?“
„Áno!“
„Tak neprídem!“
„Aby ste vedeli, prídem s frajerkou.“
„A s ktorou? S tou, s ktorou som vás videla dopoludnia, na poludnie, či vari s tou popoludňajšou? Alebo večer budete mať ďalšiu?“
„Čo vás do toho! S niekým prídem.“
„Aha! Dobre.“
„Tak prídete?“
„A vás je do toho čo?“ - odvrkla.
Mládenec odišiel urazený.
V ten istý podvečer na chlapčenskom internáte:
„Gerd predstav si, do nášho mesta prišla krásna študentka. Také vlasy si ešte nevidel. Ona ich má takto!“ - a chlapec ukázal rukou do polovice stehien.
„Hm, všimol som si.“
„A čo na ňu povieš?“
„Pekné dievča.“

„Pôjdeš si s nami večer zatancovať na imatrikuláciu?

Bude tam aj ona.“

„Áno?! A to ako viete?“ - zrazu Gerd nápadne ožil.

„Prídu všetky študentky prvého ročníka. Veď to predsa organizujeme my.“

„Pôjdem!“

V ten večer vošiel Gerd spolu so spolužiakmi do študentskej kaviarne.

„Aha, tamto sedí.“

„Hm, vidím.“ - skonštatoval Gerd a zaľúbene sa pozeral na krásne vlasy.

Potom sa spamätal a rázne vykročil smerom k nej.

„Slečna, smiem prosiť?“

Dievčina zdvihla zrak a pozrela sa do milo bezočivej tváre mládenca.

„Prepáčte pane ale s neznámymi mužmi netancujem.“ - odpovedala ironicky.

Zároveň však neodtrhla zrak z jeho tváre a teraz ona bezočivo čakala čo chlapec urobí.

Z Gerdovej tváre zmizol triumfálny úsmev, odmietnutie zažil po prvý krát, no nebolo mu neprijemné, skôr naopak. Ticho dodal:

„Ak nemáte nič proti tomu, mohli by sme sa zoznámiť?“

„Nech sa páči.“

„Dovoľte, aby som sa vám predstavil. Volám sa Gerhardt. Smiem si prisadnúť?“

„Prosím.“

„Slečna, smiem sa opýtať na vaše ctené meno?“

„Volám sa Natália.“

„To nie je francúzske meno.“

„Nie, nie je.“

„A smiem sa opýtať, odkiaľ pochádzate?“

„Smiete.“

Gerdovi sa odpovede mladej slečny začali páčiť. Jedným slovom, zaľúbil sa na prvý pohľad. Veď prečo ináč by ju otravoval každý deň na trhovisku?

„Tak by som sa rád dozvedel, odkiaľ pochádza to krásne stvorenie, ktoré sedí oproti mne.“

Natália sa zasmiala a pocítila krásne pichnutie pri srdci.

Gerd bol krásny muž. Bol vysoký, mal krásne, veľké modré oči, v ktorých teraz bolo iba jedno – láska.

Túžba dobýjať bola kdesi úplne na konci.

„Som Srbka, ale pochádzam z Hercegoviny. A vy ste odkiaľ?“

„Som Rakúšan z Tirolska.“

„Krásny kraj, ak sa nemýlim.“

„Naozaj sa nemýlite. Boli ste tam už niekedy?“

„Nie, nikdy ale bola tam vydatá moja teta.“

„A čo ste sem prišli študovať?“

„Literatúru a maliarstvo.“

„Až dva odbory naraz? Ja študujem len literatúru.“

„Dva, lebo neviem, ktorý je krajší.“

„Čo sa vám najviac páči z literatúry?“

„Goethe.“

„Mne nie. Ešte som od neho nič nečítal.“

„Ako viete, že sa vám nepáči, keď ste od neho ešte nič nečítali?“

„Tak.“

„A to študujete literatúru bez toho, aby ste čítali takého veľkého básnika?“

„No a? Však sú aj iní. Mne sa viac páči Schiller.“

„Schiller? Ten sa mi až tak nepáči.“

„Natália, smiem prosiť tento krásny valčík?“

„Smiete.“

Dvaja mladí ľudia začali tancovať.

„A kde máte tú vašu frajerku?“ - opýtala sa Natália a v očiach sa jej zablykli šibalské plamienky.

„Nevidíte, práve ju držím.“ - odpovedal a pritisol si Natáliu k sebe.

„To by som o tom musela niečo vedieť.“ - odpovedala prudko a zároveň ho odstrčila.

Gerd sa nechcel dať odstrčiť a tak mu priamo na parkete, uprostred tanečnej sály struhla poriadne zaucho.

Plesnutie bolo také hlasné, že prestala hrať hudba a všetci sa otočili k nim.

„Mladý pán, keď sa naučíte slušne správať, tak až potom môžeme pokračovať v tanci!“

Natália sa otočila, zobrala si plášť a odišla. Kým sa Gerd spamätal, už tam nebola.

O dva dni sa cestou zo školy stretli na ulici Gerd s Natáliou. Stretnutie vôbec nebolo náhodné, on tam na ňu čakal. Natália sa tvárila, že ho nevidí ale on pokorne podišiel k nej a začal:

„Natália, prišiel som sa vám ospravedlniť.“

Natália sa tvárila, že nepočuje.

„Natália, prosím vás, odpovedzte mi!“

„Vy ste ale drzý! Zosmiešnite ma pred ostatnými a ja vám mám len tak odpustiť. Na slušné správanie vám asi jedna facka nestačila.“ - oborila sa na neho.

„Mám z toho bohatú zbierku. Jeden obraz, jedna facka...“

V tom mu na líce pleskla druhá.

„Aby ste ich mali viac!“

Gerd zostal ako omráčený, lebo toto naozaj nečakal.

Natália plavným krokom odišla.

Asi o týždeň, znovu pred školou:

„Vy ste tu znova? Chcete ďalšiu do zbierky?“ - privítala ho Natália, keď zistila, že sa ho tak ľahko nezbaví.

„Nie, už si neprosím. Bol som v knižnici...“

„Vážne? Vy viete aj čítať?“

„Viem aj písať, ak by ste chceli.“

„Ja viem tiež, nepotrebujem vaše služby.“

„Ale ja som preložil Goetheho.“

„Naozaj? To som teda zvedavá na tú zlátaninu. Máte to pri sebe?“

Gerd stál s ovisnutými ušami a mlčky podal Natálii list papiera. Natália si to prečítala a povedala.

„A kde máte originál?“

„Tu pri sebe. Ale tá kniha je v nemčine.“

„Toľko ešte viem, že Goethe bol Nmec. Ukážte mi ju, ja viem nemecky.“

„Viete? To ste mi nepovedali.“

„Nepýtali ste sa. Tak podáte mi tú knihu?“

„Nech sa páči.“

Natália zobrala do rúk knihu. Boli to básne od Goetheho. Kde-tu bol zasunutý aj lístok s Gerdovým prekladom. Začítala sa a ani si nevšimla, že prišli na trhovisko, kde sa to hmýrilo rôznymi ľuďmi, ktorí predávali, nakupovali alebo len tak pozorovali. Chvíľu bola ticho a potom sa ozvala:

„Tie básne od Goetheho sú úžasné. A ten váš preklad do francúzštiny nie je zlý. Podľa vášho správania som čakala, že to bude horšie.“

Odpoveďou na to bol bozk od pochváleného na jej líce. Ale jej ruka vyletela a na líce opovážlivca dopadlo ďalšie zaucho, až to pleslo. Slamený klobúk, ktorý mal študent na hlave, spadol na zem a ulicou sa chvíľu kotúl'al až sa prevalil striedkou dole a okrajmi dohora. Zaucho sprevádzal poriadny krik až sa trhovci rozostúpili a okolo dvojice zostal kruhový priestor. Ľudia si mysleli, že študenti umení opäť predvádzajú nejakú ukážku aby si zarobili na živobytie.

„Čo si to opovažujete?! Čo si vôbec o sebe myslíte!“

„Čo si myslím? Myslím si, že vás mám rád! Ale vy radšej obdivujete nejakého bláznivého básnika a vôbec si nevšímate čo sa okolo vás deje!“

„Čože?! Bláznivý básnik! Pane, viete vy vôbec kto to bol Goethe?! Neviete, ináč by ste niečo také nikdy nepovedali! Vy, že ste študent umenia? Nie! Viete čo ste? Ste úplný kultúrny ignorant!“

„Ignorant – to snád' nie! Najradšej by som toho chlapa vyzval na súboj!“

„Ó áno, súboj! Keď niekoho nevieme poraziť ináč, tak ho radšej prepichnete mečom alebo ho rovno zastrelíme, však?! Nádherné a hlavne humánne spôsoby presvedčania! Fuj!“

„Vy tomu nerozumiete!“

„Tak ja tomu nerozumiem?! Áno?!“

„Presne tak.“

„Takže ja sa mýlim, však?! Tak teraz bude hovoriť Goethe a vy pane, mlčte! Vy ste už toho natárali dost!“
Dievčina sa obzrela.

Za sebou uvidela niekoľko pohodených debničiek od zeleniny a malý súdok. Súdok otočila hore dnom a vyliezla naň. Potom si zobrala list s francúzskym prekladom jednej básne a recitovala nahlas. Ľudia užasnutí počúvali. Keď skončila, kotúlali sa jej po lícach dve veľké slzy a z publika sa ozývali vzlyky a posmrkávanie. Ľudia precítili a plakali.

Natália stála na súdke a čas ako keby sa zastavil. Vtedy sa dopredu dostal elegantný pán zrelého veku. Podišiel k nej a galantne jej pomohol zísť na pevnú zem.

„Klobúk dole slečna, vaša obhajoba Goetheho bola úžasná. Ten preklad je tiež váš?“

„Nie pán profesor, ten preklad urobil ten kultúrny ignorant.“

Vtedy sa vrátil Gerhardt. Pred sebou niesol svoj klobúk, ktorý bol plný mincí.

„Pán profesor,“ - a hlavou ukázal na obsah klobúka - „čo s tým?“

„Myslím si pane, že za ten váš spoločný výstup je to celkom primeraný honorár.“

„Ale pán profesor, to nebolo divadlo, to bolo naozaj!“

„Keď naozaj, tak je to troška málo, nemyslíte?“ -

usmieval sa profesor a z vlastnej peňaženky dal do klobúka bankovku.

Užasnutí študenti sa nezmohli na slovo, veď len tých mincí muselo byť viac, než sami minuli za pol roka.

„Aby som nezabudol, ten váš preklad je vynikajúci.

Vy ste Nemec?“ - opýtal sa profesor.

„Nie pane, po otcovi som Rakúšan a po matke Francúz.“

„Teda nemčina a francúzština sú vaše rodné jazyky.

Rozumiem. Viete, táto báseň je mojou srdcovou

záležitosťou a doma mám päť či šesť prekladov do

francúzštiny, ale ten váš sa mi zdá najlepší. Mohli by ste mi ho venovať?“

„Ale áno, pán profesor. Vám sa naozaj tak veľmi páči?“

„Áno milý priateľ. Je to nádherné dielko. Len pokračujte,

máte talent.“ - hovoril profesor, schovávajúc si vzácny papier do peňaženky.

„Krásny zvyšok dňa pane, slečna.“ - s galantným pozdravom ich opustil.

Trhovisko ožilo opäť svojim typickým ruchom.

„Čo s tým?“ - spýtal sa po dlhej chvíli mládenec.

„Viete čo, zoberte si tie peniaze, zídu sa vám.“

„No dovoľte, čo si myslíte, že som žena, ktorá musí na ulici brať od hocikoho peniaze!“

„Tak som to nemyslel. Ale aj vy predsa portrétujete za peniaze, či nie?“

„Ale áno, ibaže ten preklad ste predsa robili vy.“

„Ale pre vás, inak by som Goetheho ani nečítal. A vy ste ho aj hájili...“

„Tak to rozdeľme na polovicu.“

„Vidím, že vás by nepresvedčil ani ten váš Goethe. Tak si ich teda rozdeľme. Je to lepšie ako ich hodiť do Seiny... Ešte sa na mňa hneváte?“

„Samozrejme. Vari ste sa už polepšili?“

„Pravdaže.“

„Hm, že ja nijaký rozdiel nevidím.“

„Tak sa pozrite lepšie, prosím.“

„Na druhé líce by sa vám hodila ešte jedna facka aby ste ich mali rovnako červené.“

„Môžem vám preložiť ešte nejaké básne?“ - odviezol reč Gerd.

„Prečo nie, je to lepšie, ako ma otravovať pri maľovaní.“

„A nemohol by som vám tam robiť spoločnosť?“

„Nie, plašili by ste mi zákazníkov.“

Na druhý deň prišiel Gerd na trhovisko aj s harmonikou. Bez slova sa postavil vedľa Natálie a začal hrať nejaký šansón. K tomu spieval krásne slová o láske. Ľudia sa zbehli okolo nich. Pred Natáliou si zastal rad ľudí ktorí čakali, kým ich bude portrétovať. Natália videla, že ich prilákala Gerdova pieseň a preto neprotestovala. Okrem toho sa jej páčila. Keď ju neskoro podvečer odprevádzal, opýtala sa ho.

„Odkiaľ poznáte toľko šansónov, ani jeden som doteraz nepočula?“

„To som zložil pre vás.“

„Vy viete skladať piesne?“

„Pochopiteľne, nikdy sa nepýšim cudzím perím. Môžem prísť aj zajtra?“

„Prečo nie, ak budete iba spievať a hrať.“

Gerd sa usmial a prišiel nielen na druhý deň.

O pár týždňov sa študenti opäť stretli, nie však na trhovisku.

„Kde sa dnes pôjdeme pozrieť Natali? Trhovisko je dnes zatvorené.“

„Prejdime sa po nábřeží. Alebo máte iný návrh Gerd?“

„Mne je to jedno, Paríž poznám celkom dobre. Študujem tu už druhý rok.“

„Ja som tu len pár týždňov.“

„Viem, všimol som si kedy ste prišli.“

„Vy máte asi prehľad o všetkých prichádzajúcich, však?“

- spýtala sa uštipačne.

„Nie. Ale tie vaše krásne vlasy naozaj nemožno prehliadnuť.“ - odpovedal jej pokojne.

Ten pokoj na ňu zapôsobil tak, že aj jej tón sa zmenil na pokojný, aj keď troška smutný.

„Tie vlasy sú otcova zásluha. Je to jedno z víťazstiev ktoré si presadil voči celej rodine. U nás totiž ženy nesmú nosiť také dlhé vlasy.“

„Čo je to za hlúposť? Prečo?“

„Viete, u nás v Hercegovine akoby sa zastavil čas. Ženy a dievčatá tam nesmú skoro nič. Dokonca ani čítať a písať.“

„Ale veď vy to viete a študujete na akadémii!“

„To áno. Je to ďalšie z mnohých otcových víťazstiev. Moja matka ešte ako dospelá nevedela ani čítať, ani písať, dokonca ani počítať. A o cudzích jazykoch ani nehovorím. To jednoducho ženy nesmú.“

„Ale prepáčte, neboli dôvodom tejto nevzdelanosti peniaze?“

„Peniaze? Kdeže pane. Matka má dvoch bratov. Jeden študoval vo Viedni a je advokát, druhý študoval tu v Paríži a je sochár. Matka dostala kráľovské veno a jej sestra tiež. Ibaže obidve zostali nevzdelané.“

„Váš otec vás dal do školy?“

„Zo začiatku vôbec nie. Ale matkina sestra, ktorá bola vydatá v Rakúsku, náhle ovdovela. Predala majetok a vrátila sa k nám. Vlastne najprv k jej rodičom, ibaže oni neboli ochotní živiť ďalšiu ženu. A tak teta prišla k nám, pomáhala matke a zároveň nás obidve učila. Najprv čítať, písať, počítať a neskôr aj rozprávať nemecky a francúzsky. Matka to niekoľko krát chcela vzdať, ale otec ju vždy milo povzbudil a to jej dodalo odvalu. Otec je vzdelaný, má ukončené klasické gymnázium. Lenže namiesto ďalších štúdií oženili starí rodičia otcov majetok s matkiným a týchto dvoch navzájom cudzích ľudí zviazali spolu. Keď k nám prišla teta, videla som ako otec zrazu ožil. Bol to naraz iný človek. On bol totiž šťastný. Konečne sa mohol porozprávať s niekým aj o niečom krásnom, nielen o chode gazdovstva. A tak keď videl ako mi dobre ide učenie, raz ma zobral do mestečka za riaditeľom gymnázia s tým, že chce, aby som tam študovala. Riaditeľ sa na neho osopil, že v celej Hercegovine ešte žiadne dievča nechodilo na gymnázium a že žene sa patrí behať len okolo hrncov a detí.

Tak mu otec pohrozil, že napíše cisárovi, ako sa v našej krajine dodržiava školský zákon. To zabralo.

Potom som urobila skúšky a išlo to všetko troška ľahšie.

Lenže otec to mal doma omnoho ťažšie. Celá rodina do neho dobiedzala a robila na neho nátlak, aby ma zobral zo školy, že je to na hanbu sveta, aby dievča bolo

v jednej triede s toľkými chlapcami. Otec to vydržal.

Po maturite mu teta navrhla aby ma poslal študovať umenie. Ona videla, že rada maľujem a že sa mi darí.

Otec súhlasil. Lenže ktovie dokedy dokáže odolávať tlak celej rodiny. Je možné, že štúdium ani neukončím.“

„Prepáčte slečna, ale toto mi pripadá ako príbeh spred dvoch storočí. Vôbec sa mi nechce veriť, že niečo také je možné v dnešnej dobe.“

„Žiaľ pane, u nás je to ešte horšie. Ťažko sa tomu veri z rozprávania, museli by ste to vidieť.“

Ešte chvíľu mladí ľudia mlčky prechádzali. Potom ticho prerušil mládenec.

„Čo chcete robiť po skončení akadémie?“

„Obávam sa pane, že je to ešte predčasná úvaha. Nie je vôbec isté, či doštudujem.“

„Ale aj tak, človek predsa musí mať nejaký cieľ.“

„Och áno, len mám obavy, či ten cieľ nie je prismelý.

Viete, rada by som pomohla dievčatám tam u nás. Aby aj u nás bolo tak ako tu. Aby ženy boli skutočné dámy a aby muži nezneužívali ich nevedomosť a hlúposť.“

„Slečna, ak sa vám z vášho predsavzatia podarí uskutočniť čo len stotinu, prídem sa vám pokloniť. A to myslím úplne vážne!“

Naozaj, Gerd v tej chvíli neklamal.

Takto prešli dni, týždne a mesiace jeden za druhým.

Mladí ľudia sa stretávali po vyučovaní. Spolu chodili na trhovisko, kde ona maľovala krajinky, portréty či obyčajné karikatúry. On hrával na akordeóne pesničky, ku ktorým skladal vlastnú hudbu i slová. Do klobúka každý deň pribúdali nejaké mince. Študenti si neskôr mohli dovoliť v nedeľu posedieť v kaviarni, navštíviť múzeá a obrazárne. Dokonca mohli ísť aj do divadla.

Paríž, rok 1909/1910

Prešiel rok. Po prázdninách sa mladí ľudia opäť stretli.

„Natali, som rád, že vás tu vidím. Bál som sa, že vás rodina už nepustí.“

„Je to zatiaľ v poriadku. Otec si presadil svoje, hoci sa s ním už nikto z rodiny nerozpráva. A čo by ste urobili keby som neprišla?“

„Hľadal by som vás. Pozrite čo mám!“

„Kľúče? Odkiaľ?“

„Prenajal som si blízko internátov jeden malý byt.“

„Vy chcete bývať tam?“

„Nie, bývať budem na internáte tak ako doteraz. Ale nechceli by ste tam občas so mnou zájsť?“

„Čože!? Čo si to o mne myslíte, vy nehanebník!“ -
výkrik sprevádzalo hlasné plesnutie a líce mladého pána
dostalo nápadne červenú farbu.

„Chod'te si na Pigalle alebo na Moulin Rouge vy... vy...!
Niektorá z tých namaľovaných slečien tam s vami iste
rada pôjde!“

„Natali počkajte, ja som to tak nemyslel... No tak, stojte!
Nebežte už! Je to úplne inak!“

„Nedotýkajte sa ma vy nehanebník! Čo si to vôbec o sebe
myslíte!“

„Ale Natali, tak už prestaňte. Neplačte, všetko je inak!“

„Nechajte ma, v živote vás už nechcem vidieť!“ -
vykríkla a utiekla.

Popoludní sa Gerd so zvesenou hlavou vracal na internát.

„Gerhardt, kde sa túlate?“

„Oh mama, otec, kde sa tu beriete?“

„Milý synak, cez prázdniny ste nám hovorili, že
potrebujete zvýšiť vreckové. Tak sme sa prišli presvedčiť
na čo.“

„Obávam sa, že moja žiadosť je už neaktuálna.“ -
so smútkom v hlase odvetil Gerd.

„To dievča vás opustilo?“

„Vy viete, že je v tom dievča?“ - začudoval sa.

Matka sa pousmiala.

„Stačí sa na vás pozrieť. Tak o čo ide?“

A nešťastný Gerd porozprával, čo sa práve stalo.

„Milý synak, čudujem sa, že máte ešte celú hlavu. Na jej mieste by som vás zabila. No nič, čo ste dobabrali, to si musíte aj napraviť. Môžeme vám pri tom pomôcť?“ - opýtala sa mama.

„Budem rád.“

„Tak by sme ju mali ísť pohľadať, čo poviete?“ - povedal otec.

„Neviete kde by mohla byť?“

„Asi išla na trhovisko maľovať.“

„Tak na čo čakáme?“ - spýtala sa mama.

Gerd si zobral harmoniku a viedol rodičov. Natália bola skutočne na trhovisku a maľovala.

Gerhardt sa veľmi rýchlo rozlúčil s rodičmi.

„Prepáčte mama, otec, už musím ísť.“

„Aha, už rozumiem, to je to dievča?“ - opýtala sa mama, ale odpovede sa už nedočkala.

Mlčky si zastala spolu s otcom medzi divákov a čakali, ako si ich syn poradí. Gerd pozdravil Natáliu, ale ona chladne odvrkla.

„Už ste tu znovu?!“ - a mlčky pokračovala v práci. To mlčanie pichalo.

„Natali, môžem vám to vysvetliť?“

„Nechápem čo ešte chcete k tomu dodať!“

„Tak mi aspoň vynadajte, ale nemlčte už!“

„Vynadať? Tak k tomu sa teda neznížim! Príliš si vážim sama seba. Ja vás namaľujem, chcete?“

„Dobre!“ - radostne vyhákol Gerd, zobral si akordeón a začal hrať.

Po pesničke prišiel.

„Tak čo, máte to už hotové?“

„Pravdaže. Dúfam, že sa spoznáte.“

Potom odstúpila od plátna. Gerd sa pozrel a skoro odpadol. Z plátna sa na neho díval krásny sivý somár s Gerdovou tvárou.

Gerd stratil reč, no po chvíli urazene zazrel na Natáliu a zavrčal.

„To nie som ja!“

„Nie? Uvidíme.“ - usmiala sa.

Zobrala do rúk obraz, vyložila ho nad hlavu a zakričala medzi divákov.

„Kto spozná tento rozkošný portrét, tomu ho darujem!“

Gerdov otec a mama sa usmiali a čakali. Vtom sa ozval jeden mládenec.

„Slečna, to sa podobá na tohto mladého pána vedľa vás.

Aj minule tu skončil s narazeným obrazom na hlave.“

Vtedy sa pridal ďalší hlas.

„Je to on! Ja som videl, ako od vás dostal tri facky.“

„Výborne mladí páni, obraz je váš, podel'te si ho ako chcete.“

Natália podala obraz prvému, ktorý si poň pribehol a otočila sa k Gerdovi.

„Vidíte, ste to vy! Každý vás tu pozná.“

„Prečo ste im ten obraz dali?“ - zavrčal na ňu Gerd.
„To som si ho mala zavesiť nad posteľ?! Stačí, že sa na jeho originál musím pozerat' každý deň!“
„Ako to každý deň?!“
„Odkedy som v Paríži, beháte za mnou ako pes. Našli ste ma všade. A keby to nestačilo, včera ste dokonca stáli pred mojím oknom pod tou košatou lipou v tom lejaku.“
„Tak vy ste vedeli, že som tam?! A to ste ma tam nechali moknúť?!“
„Myslela som si, že potrebujete schladit' svoju pýchu a márnomyseľnosť. Tak som vás tam nechala. Ale zdá sa, že pršalo veľmi krátko!“
Vtedy sa spoza Gerdovho chrbta ozval výbuch smiechu. Gerd zdúpnel, lebo tak sa vedela smiat' iba jeho mama. A to mu zobralo chuť do ďalšej hádky. Natália využila chvíľu keď mal zavreté ústa, zobrala si stojan a dôstojne odišla.
„Gerd, môžete prísť na chvíľu sem?“

„Prosím mama?“ - ozval sa ticho Gerd, pretože sa jej strašne bál.

„Pekné veci sa to dozvedáme o vás.“

Gerd čušal ako zarezaný.

„Tá žena je hodná cisárskeho dvora, nielen vás. Na vašu pýchu treba takú sekeru. Otec vám pošle do francúzskej banky pol milióna frankov. Samozrejme, zlatých. Stačí?“

„Ďakujem mama.“

„Dúfam, že už budete iba zdvorilý a slušný. Rozumeli ste?“

„Áno mama.“ - šepol Gerd.

„Správajte sa k nej slušne, pokiaľ vôbec viete čo to slušnosť je!“

„Dobre mama, budem dobrý.“

„Len aby! Tomu ja ani za mak neverím!“ - ozval sa Gerdov otec.

„Teraz už bežte, vy jeden somár.“ - dodala so smiechom mama a potom vážne pokračovala.

„Taká nevesta by ma naozaj potešila.“

„To vaše inkognito bolo predsa len na niečo dobré.

Naozaj netuší kto ste?“ - opýtal sa otec.

„Ani vo sne.“

„Hm, tak to budete mať ešte ťažšie. Nie, že ju opäť urazíte. To by ste boli ozajstný somár. Ale teraz už naozaj choďte, máte čo naprávať.“

„Ďakujem otec.“

Starý pán mávol na drožku a nechal sa spolu s manželkou odvieť na stanicu. Na druhý deň čakal Gerd na Natáliu priamo na trhovisku. Spieval takú smutnú pieseň o somárovi, až sa Natália začala smiať. Trhovníci, ktorí boli svedkami včerajšieho výstupu sa výborne zabávali.

„Natali, som rád, že sa smejete. Možno ma už konečne vypočujete.“

„Tak teda hovorte.“

„Viete, v tom byte totiž nie je len posteľ, ako ste sa mylne nazdávali, ale sú tam aj dve celkom pohodlné kreslá kde sa dá sedieť a celkom príjemne sa rozprávať bez toho, aby vás počúvali ľudia z polovice Paríža. To je všetko.“

„Vy sa naozaj chcete len rozprávať?“ - spýtala sa mierne.

„A robil som vari celý rok niečo iné?“

Keď sa mu pozerala do očí, vyzeral veľmi nešťastne, no v očiach mu už horeli nezbedné plamienky. Naozaj to myslel dobre.

„A z čoho to chcete platiť?“

„Pozrite sa, vy si kupujete farby a ja si platím byt.“

„No dobre, ešte si to rozmyslím. Teraz radšej spievajte, vtedy aspoň nestvárate hlúposti.“

V jeden krásny slnečný jesenný deň Natália opäť maľovala na trhovisku a Gerd hral na akordeóne svoj nový valčík. Ľudia, ktorí boli v ten deň na trhu nakupovali i predávali a niektorí sa prišli pozrieť aj na maľovanie.

„Mamička, čo robí tá teta?“ - ozval sa detský hlások.

„Vidíš dcérka, maľuje.“

„Aj ja by som chcela maľovať.“

Natália to počula. Usmiala sa na malú slečnu, vyšla spoza stojanu a zobrala ju za ruku.

„Tak ty chceš maľovať?“

„Áno teta.“ - smelo odpovedalo dievčatko.

„Tak pod', skúsime to.“ - povedala Natália a už skladala rozrobený obraz a namiesto neho dala čisté plátno.

Potom podala malej slečne farby, štetce a diet'a maľovalo. Namaľovalo slniečko, trávíčku, niekoľko husí, potok. Potom si obraz prezrelo a povedalo.

„Pozri teta, už je hotový.“

„Je krásny.“ - odpovedala Natália.

„Teraz ho skúsime predat'. Dobre?“ - a už sa obrátila medzi divákov.

Obraz držala nad hlavou a povedala.

„Kto si chce kúpiť tento krásny obrázok?“

Z davu vystúpil muž a povedal.

„Kúpim ho. Koľko zaň chcete?“

„Koľko dáte pane.“ - odpovedala Natália.

Muž vytiahol peňaženku a podal Natálii bankovku.

Natália poďakovala a bankovku dala malej slečne.

„Nech sa páči, tvoj prvý honorár. Kúp si zaň svoje farby.“

Dievčatko sa usmialo a poďakovalo. Potom sa obrátilo na pána, ktorý držal namaľovaný obrázok.

„Ocko, prečo si ho kúpil?“

„Lebo sa mi veľmi páči. Pod', pôjdeme kúpiť tie farby, dobre?“

Z maličkého dievčatka sa neskôr stala známa maliarka.

Bol chladný november. V uliciach fúkal studený vietor a mokré lístie sa lepilo na obuv.

„Natali, nechceli by ste si predsa len prezrieť ten byt? Pri kozube by sa predsa len rozprávalo lepšie ako v tomto nečase na ulici.“

„Tak teda dobre. Ukážte mi ho.“

„Je to tu neďaleko. Pod'ťe, povediem vás.“

Prešli pár uličiek až zastali pred veľkým domom. Vyšli po schodoch na prvé poschodie. Gerd otvoril dvere. Bol to krásny byt. Mal dve veľké izby.

V prvej bol veľký krb, stolík a skutočne dve pohodlné kreslá. Na oknách boli ťažké zamatové závesy a na zemi koberec. Nebol to prepych, ale dýchalo tu niečo útulné a krásne aj keď v krbe nehorel oheň a bolo chladno. Gerd sa zohol a začal rozkladať oheň. Nedarilo sa mu, všade bolo plno dymu.

„Ustúpte, vy nešika! Urobím to sama. Otvorte okno, lebo sa tu udusíme.“

Zakrátko ohník krásne pukotal a z krbu sa šírilo príjemné teplo. Okno už bolo zavreté a priatelia sedeli za stolíkom. Vonku sa začalo stmievať. Keď sa Natália vrátila na internát, spolubývajúce sa počuteľne usmievali.

„Natália, akosi dlho bola na rande s tým tvojim fešákom.“

A druhá dodala:

„A bozkal ťa vôbec?“

„S pol Parížom za chrbtom sa veľmi zle bozkáva!“ - odsekla Natália.

„S pol Parížom? Kde ste to vlastne boli?“

„Viete čo milé dámy, zajtra vás pozývam na svoje rande.“

„Ty nás pozývaš?“ - prekvapene sa opýtali.

„To myslíš vážne?“

„A prečo nie, keď tam môže byť pol Paríža, prečo by ste tam nemohli byť aj vy?“

Na druhý deň tri grácie nasledovali Natáliu na trhovisko. Natália si rozložila maliarsky stojan, založila si plátno a medzitým prišiel Gerd s akordeónom.

„Natália, kto sú tie tri, ktoré na mne idú oči nechať?“ - šepol jej do ucha.

„Moje spolubývajúce, chceli vidieť moje rande, tak som ich pozvala.“

„Tak zahráme Skrotenie zlej ženy, čo poviete?“

„Skúsme, či pochopia.“

Trhovisko sa opäť zmenilo na divadlo. Tí dvaja hrali a popri tom ešte Gerd spieval a Natália maľovala. Grácie vypliešťali oči a neveriaco sa dívali pred seba. Tak ich uvidel aj profesor literatúry.

„Dobrý deň, milé slečny.“

„Pán profesor, čo tu robíte?“ - prekvapene sa opýtala trojica dám.

„Chodím sem každý deň cestou zo školy. Rád sa zabavím na ich interpretácii Shakespeara. Ich francúzština je tiež vynikajúca, čo poviete dámy?“

Tri Natáliine spolužiačky vyzerali ako vyorané myši a veľmi rýchlo ušli z rande domov.

V jeden deň stál Gerd pred školou a čakal. Natália vyšla usmiata.

„Natali, som rád, že ste urobili i poslednú skúšku z literatúry.“

„Pán profesor ma ani veľmi neskúšal.“

„Vy sa snád' sťažujete!“ - zvolal.

„Nechcete si tú skúšku vynahradiť vystúpením na trhovisku?“

Keď prišli na trhovisko, Gerd pristúpil k stolíku s kvetinami.

„Há, mladý páňko, a kdeže majú harmoniku? Ani slečinka nemalujú, to tu bude smutno. To ani tie tržby nebudú také čo bývali.“

„Ale teta, veď by ste už mohli ísť aj do divadla.“

„A čože tam dávajú, mladý páňko?“

„Viete teta, tragédiu, Rómeo a Júlia.“

„A čože je to mladý páňko, nechže mi len povedia, o čom to je?“

„No dobre, my vám to ukážeme, len mi dajte tú peknú ružičku.“

„Nech sa páči mladý páňko, a platiť nemusia.“

„Ďakujem teta.“

Trhovisko sa opäť zmenilo na javisko a okolo sa zbíhali ľudia. Natálii sa na kamennej dlažbe zachytil opäťok a ona začala padat'. Gerd pohotovo vyskočil a zachránil ju. Lenže opäťok na topánke bol poškodený a chodiť sa na ňom nedalo.

„Je tu niekde obuvník?“ - zavolať Gerd medzi divákov.

„Dajte sem topánku mladý páňko, a hrajte ďalej, opravím vám ju zatiaľ.“

Bosá Natália sedela na debničke od zeleniny a recitovala záverečné pasáže Júlie.

Na to pokračoval Gerd a predstieral, že ide vypiť jed.

Z hľadiska sa ozval mladý mužský hlas.

„Čo si sprostý umierať? Však ju unes!“

„Júlia, hoc' smrť by nás vo večnosti zblížila, život je predsa len krajší a snád' sa pán Shakespeare nenahnevá, ak sa nezabijem, ale vás unesiem.“

„No, budete to musieť urobiť aj naozaj, lebo tá noha ma bolí...“

„Hej, mladý páňko, tu majú tú črievičku!“

„A čo som dlžný?“

„Nech to nechajú tak, za to divadlo!“

Gerd obul Natálii topánku, zobral ju do náručia a opustil plesajúce trhovisko. Potom mávol na drožku. Jemne ju vyložil a povedal.

„Pod'te, odveziem vás k lekárovi.“

Natália súhlasila. Noha ju veľmi bolela. Lekár jej nohu ošetril a nakoniec jej ju zaviazal do pevného obväzu so slovami:

„Aspoň týždeň nesmiete vôbec chodiť.“

„Natali, odnesiem vás do toho prenajatého bytu, tam sa o vás budem môcť postarať. Veď kto by sa o vás postaral na internáte?“

„Máte pravdu, moje spolubývajúce teraz odcestovali domov a neviem ako sama budem chodiť.“

„Asi nijako, vyzerá to, že ste si škaredo natiahli šľachu. Bude sa to liečiť dlhší čas, cestou sa teda zastavíme po vaše veci.“

Pred internátom drožka zastala. Gerd vyšiel k správkyni, povedal jej čo sa stalo a poprosil ju aby zbalila všetky veci pre Natáliu.

Večer v prenajatom byte sedel Gerd v kresle v jednej izbe a Natália ležala na posteli v druhej izbe.

„Au!“ - ozval sa bolestný výkrik.

Gerd naľakane vyskočil a utekal do druhej izby. Cestou skoro rozbúral stenu a narazil si plece.

„Natali, čo to robíte, veď si ublížite!“ - vykrikol, keď uvidel čo stvára.

„Je mi to trápne, ale musím ísť na záchod.“

„A to ste ma nevedeli zavolať?! Museli ste vstávať aby ste zistili, že nevládzete chodiť?! Tvrdohlavá ste ako baran! Čo si myslíte, že na to nevoňavé miesto ja nechodím?! Alebo si myslíte, že mi odpadnú ruky, ak vás tam odnesiem?! To ste museli pokúšať?! Tak poďte, prenesiem vás.“

Gerd vzal Natáliu na ruky a skutočne ju odniesol na toaletu. Počkal na ňu a hneď ju preniesol späť.

„Hm, a teraz sa budem ako umývať keď nemôžem chodiť?“ - skleslo sa ho spýtala.

„Jednoducho, obslúžim vás.“

Gerd ešte ani nedohovoril a už mal líce červené od zaucha. Zamyslene si ho počúchal a smutne dodal:

„Veď som nepovedal, že sa budem pozerat’.“

„Aha. A ako si to teda predstavujete?“

Gerd sa zasmial. Donesiem vám lavór s vodou a odídem.

Dvere zavriem. Vy sa umyjete, oblečiete a zavoláte ma.

Ja zoberiem lavór s vodou a pôjdem ho vyliať.

Spokojná?“

„Hm, to by šlo.“

Na druhý deň ráno:

„Gerd, kde môžem vyliat' vodu z lavóra?“

„Vy ste sa zbláznili! Ved' nemôžete chodiť. Dajte, ja to urobím.“

„Nie, ja to urobím sama!“

„Prosím vás, ustúpte. Už ste zabudli, ako ste včera skončili? Mimochodom ako sa pamätám, včera sme sa tak dohodli. Zmenili ste plán?! Naučili ste sa lietat'?!“

„Aj tak by som vám to najradšej nedovolila.“

„A prečo nie, dočerta! To zo mňa ubudne, keď vynesiem von lavór so špinavou vodou?!“

„To nie preto,“ - hovorila mierne a líca sa jej červenali

- „ja... totiž... tá voda nevyzerá veľmi vábne...“

Gerd zočil lavór a zasmial sa.

„Milá Natália, ja mám doma päť sestier a vždy som im v tieto dni vodu vynášal ja, aby si sluhovia nerobili posmešky. Tak môžem už tú vodu vyniesť?“

„Tak choďte, vy tvrdohlavec!“

Gerd sa o chvíľu vrátil. Natália sedela na posteli ako zmoknutá sliepka a líca mala stále červené. Videl, že práve teraz potrebuje povzbudiť.

„Natali, prenesiem vás do kresla a dáme si víno.“

Prikývla. Gerd ju zobral do náručia a preniesol ju do vedľajšej izby. Blikotajúci plameň v kozube príjemne hrial.

„Natali, vy sa hanbíte? Nehovorte, že nie, vidím to na vás.“

„Gerd, je to strašné byť odkázaná na pomoc iných.“

„A prečo?“

„Lebo... lebo... o takých veciach nemá nikto vedieť... a muži už vôbec nie...“

„Natali, no tak. Tieto veci sú prirodzené, je veľmi hlúpe a pochabé, že práve o tých prirodzených veciach sa mlčí ako o niečom nedôstojnom alebo zvrátenom. Pravdaže netreba s tým chodiť na bubon, to nie, ale mali by o tom vedieť aj dievčatá aj chlapci. Ja som mal šťastie. Mám päť sestier.

Raz, ešte ako malý chlapec som počul ako najstaršia sestra hovorila, že má krvácanie. Toto slovo ma vystrašilo a bál som sa o ňu, že umrie. Plakal som vonku pod schodmi a tam ma našla matka. Spýtala sa ma, čo mi je a ja som jej povedal o mojom strachu. Mama mi utrela slzy a veľmi láskavo mi vysvetlila o čo ide. Povedala mi, že sa nemám báť, lebo je to vec, ktorá patrí k životu a ktorej sa musia prispôbiť nielen ženy, ale aj muži. Ved' keby niečo také nebolo potrebné, nikdy by to ľudia nepoznali. Rozumiete mi?“

Prikývla, ale mlčala a dívala sa na podlahu.

„Ale vy musíte o tom hovoriť, keď chcete vašim ženám pomôcť.“

„Je to tak. Ja som sa o tom dozvedela od tety. Matka nikdy o takýchto veciach nehovorila. A katechét na gymnáziu o tom hovoril ako o niečom nečistom, za čo sa musí každá žena hanbiť. V jednej veľmi nepríjemnej chvíli som to využila.“

„Čože? A ako sa vám to podarilo?“

„Veľmi jednoducho. Raz som išla zo školy a na ulici ma obklopili chlapci. Zatiahli ma do starého domu. Robili si zo mňa posmech, že do školy chodím len preto, aby som sa pred nimi predvádzala a aby som ich zvädzala k hriechu. Potom... potom ma chceli vyzliecť... a vtedy som si spomenula na katechéta a bezočivo som ich vyzvala: - Milí páni, práve dnes som nečistá, kto z vás chce ísť so mnou prvý do večného zatratenia? Oklamala som ich, ale zabralo to. Rozutekali sa ako vyplašené vrabce a ja som mohla ísť.“

Gerd sa zasmial.

„Milá Natália, vy vždy dokážete byť v pravej chvíli pohotová!“ - a potom sa vážne opýtal:

„Je vôbec dnes ešte niečo také možné?“

„Je. Hovorila som vám, že u nás je ešte stredovek. Viem, že sa to musí zmeniť. Lenže ako?“

„Netrápte sa tým, život sám určite prinesie nejaké riešenie. Alebo aspoň príležitosť. Aspoň doteraz to tak bolo. Najeme sa?“

„Najedzte sa sám, ja nemám chuť.“

„Máte bolesti?“

Prikývla.

„Môžem vám pomôcť?“

„Vy mi viete pomôcť?“

„Skúsím to. Videl som sestry ako si pomáhali.“

„Ako to dokázali?“

„Veľmi jednoducho. Dali si vyhladiť rukou chrbát, hlavne tam, kde sú kríže. Chcete?“

„Skúste to.“

„Bolo by lepšie, keby ste si ľahli...“

Natália sa nechala preniesť späť na posteľ a Gerd jej cez šaty hladil chrbát. Bolo to veľmi príjemné. Bolesti ustupovali a ona zaspala. On ju opatrne prikryl dekou a prešiel do svojej izby. Zobral si Goetheho.

O niekoľko týždňov už zdravá Natália bývala opäť na internáte. V uliciach mesta začalo snežiť. Vianoce sa blížili každým dňom. Vonku pred vchodom ako obvykle, stál Gerd. Dnes bol zasnežený ako snehuliak.

Keď ho Natália zbadala, pobehla k nemu.

„Natali, čo by ste povedali na príjemný zvyšok dňa v teple kozuba?“

„Veľmi rada, ale ešte som neobedovala a som veľmi hladná.“

„Ja som tiež ešte neobedoval, poďme si niečo kúpiť.“

Prvý krát ju zaviedol do malej útulnej reštaurácie.

„Vy ste sa zbláznili, Gerd. Z čoho chcete žiť celý mesiac, keď tu len za obed utratíte kopu peňazí?“ - ticho protestovala.

Prvý raz bola v tomto podniku. Nikdy sa tam sama neodvážila.

„Nebojte sa, nie je to tu také drahé ako si myslíte. Dá sa tu lacno a dobre najesť. Len si pokojne objednajte.“

Po skutočne dobrom a výdatnom obede, o ktorom nemala ani len tušenie koľko stál, vyšli von. Vietor preháňal po zmrznutej ulici snehové vločky. Zima sa začala hlásiť.

Tých niekoľko ulíc rýchlo prebehli. Nezastavili sa ani na schodoch. V byte bolo príjemne teplo.

Natáliu to milo prekvapilo, čakala, že bude znova rozkladať oheň.

„Kedy ste to urobili?“

„Poprosil som pani domácu, aby to urobila.“

„Vy ste vedeli, že práve dnes sem prídeme?“

„Veď som vás pozval. Ale cít'te sa tu ako doma.“ -

hovoril a zároveň jej pomáhal z kabáta.

Keď si vyhriali uzímené ruky, Gerd začal:

„Na zimné prázdniny odcestujete domov?“

„Samozrejme, na Vianoce by mal byť predsa každý doma, nie?“

„Ja... viete... asi nepôjdem domov. Nechceli by ste tu so mnou zostať?“

„Mám zostať na internáte?“

„No... na internáte to asi nepôjde. Ten býva cez prázdniny zavretý. Myslel som... tu...“

Nestačil ani dopovedať a ozvalo sa plesnutie, ktoré sprevádzal krik.

„Vy podvodník, pred mesiacom ste tvrdili, že tento byt je dobrý na to, aby sme sa mali kde rozprávať a teraz takéto návrhy!? To mám bývať s vami pod jednou strechou!?“

„Nechápem váš protest, veď ste tu so mnou už bývali.“

„Ale to bolo iné, vtedy som bola zranená a potrebovala som vašu pomoc, lebo nikto iný tu nebol.“

„A stalo sa vám v tom čase niečo zlé?“

„Nie... ale budú z toho reči...“

„Ale veď vy ste na také reči už roky zvyknutá.“

„Je pravda, že som ich počúvala roky, ale nezvykla som si.“

„Myslíte si, že zapcháte klebetníkom ústa? Veď ste tu už boli so mnou sama. Myslíte si, že o tom už pol Paríža nevie?“

Chvíľu mlčala. Zdravý rozum jej hovoril, že je to tak.

A klebetníkom ústa nezapchá ani keby chodila po ulici so svätožiarou.

„Dobre Gerd.“ - povedala po chvíli.

„Ak budete dodržiavať pravidlá nášho spolunažívania, budem s vami bývať. Lenže ...“

„Čo lenže?“

„Gerd, ja chcem doštudovať. A musím doštudovať, ak mi rozumiete...“

„Ale veď ja vám nebránim, práve naopak...“

„Dobre, napíšem rodičom, že tu zostanem.“

Gerd ju zobral do náručia a pretancoval s ňou cez celú izbu.

Prišli zimné prázdniny. Internát sa pomaly vyprázdňoval.

Keď už odišli aj poslední opozdilci, Gerd prišiel po

Natáliu a preniesol jej kufre s vecami znova do

prenajatého bytu.

„Potrebujete s niečím pomôcť?“ - spýtal sa Gerd keď už kufre stáli na zemi v izbe.

„Nie, ďakujem vám. Teraz si musím veci vybalit' sama.

Buďte taký láskavý a nechajte ma samú.“

„Ako si prajete. Počkám na vás v druhej izbe.“

Natália si sadla a od únavy zo sťahovania zaspala. Bol už večer, keď sa prebudila. V izbe sa už zotmelo, iba cez otvorené dvere presvitalo svetlo kozuba.

„Gerd?“

„Želáte si?“

„Boli ste sa naobedovať?“

„Nie. Nemohol som vás tu predsa nechať samotnú.“ -
usmial sa.

„Nešli by sme spolu na večeru?“

„To už je tak neskoro? No pravdaže, môžeme za chvíľku ísť.“

Netrvalo dlho a mladý pár vyšiel do zasnežených ulíc. Cestou sa troška zhovárali až zastali pred reštauráciou kde nedávno Gerd utratil takmer celé štipendium za dva obedy.

„Ideme sem?“ - začudovane sa spýtala.

„Minule sa vám tu nepáčilo?“ - začudoval sa on.

„To chcete znova utrátiť toľké peniaze za dve večere?!

Z čoho chcete žiť do najbližšieho štipendia?“

„O to sa vy láskavo nestarajte, to je vec bontónu. Keď muž pozve dámu na obed alebo večeru, dáma sa nesmie starať o to, z čoho to gavalier zaplatí. Je vám to jasné?!“

„Kašlem na váš bontón! Určite ho zostavoval nejaký zazobaný hlupák, ktorý ani nevie, že na tejto zemi žijú študenti! A pane, vy máte predsa ešte päť súrodencov...“

„Šesť, milá slečna, mám ešte aj brata!“

„Tak vidíte, vy sebec! Keby vaši súrodenci na štúdiách utrúcali tak ako vy, zruinovali by ste aj grófsky majetok!“

„Ale ja som knieža!“

„Netárajte! Kniežatá nebyvajú na internáte s inými chlapcami. Nechajú sa obskakovať niekde na priváte, nafúkaní pajáci!“

„To nie je pravda!“

„Načo sa potrebujete predvádzať, keď o dva týždne nebudete mať ani na jedlo?!“

Už-už sa jej tislí slzy do očí a on ešte stále nič nechápal. Pozeral sa na ňu ako na zázrak a o chvíľočku sa začal smiať.

„Tak vy sa o mňa bojíte?“

„Samozrejme, vy blázon! Nechcem, aby ste umreli od hladu len preto, že sa teraz chcete predo mnou predvádzať! Neznášam predvádzanie!“

„Takže vy sa o mňa bojíte!“ - bol to výkrik radosti. Zrazu Gerd zobral Natáliu do náručia a už s ňou tancoval pomedzi svietiace kandelábre.

„Tak ona ma možno aj miluje! Tra-la-la! Miluje! Tra-la-la! Ja to už viem!“

Začudovaní chodci sa im zd'aleka vyhýbali.

Večeru si nakoniec dali veľmi skromnú v jednej zadymenej krčme. Cestu späť si krátili bozkami a tak im trvala asi o dve hodiny dlhšie než obvykle.

Keď sa vrátili domov Natália zistila, že jej vlasy smrdia od cigaretového dymu. A nielen vlasy, celá sa cítila špinavá.

„Gerd, potrebovala by som si umyť vlasy a celá sa poumývať.“

„Dobre, donesiem horúcu vodu do vane.“

„Pomôžem vám.“

„Neopovážte sa! To je hrubá práca, takú by žena nikdy nemala vykonávať. U nás doma to robia sluhovia.“

„Vy máte sluhov?“

„No a? Ved’ som vám povedal, že som knieža.“

„Netárajte! Kniežatá nebývajú na internátoch!“

„Dobre, túto tému si necháme radšej na inokedy. Môžem už začať nosiť tú vodu?“

„Dobre.“

Vaňa už bola plná vody, keď si Natália spomenula na to, že jej nemá kto pomôcť s vlasmi.

„Gerd?“

„Prosím, čo by ste ešte potrebovali?“

„Nehnevajte sa... ja som zabudla... s vlasmi mi pomáhala správkyňa na internáte. Sama si s nimi nedám rady. Sú príliš dlhé...“

„Dobre, aj sestram som už umýval vlasy. Som totiž najstarší.“

„Ako ste to dokázali?“

„Normálne. Boli oblečené v dlhých plátaných spodniciach. Máte takú?“

„Samozrejme.“

Pri umývaní vlasov si Gerd, ako vždy, neodpustil rôzne poučné poznámky.

„Vidíte, bolo vám treba ísť do tej zasmradenej krčmy!? Kto to má teraz umývať!? Ale to tak dopadne, keď sa hrdá slečinka nechce dať pozvať na večeru do slušného podniku! Bolo vám to treba?! Ale ona sa musí starať o cudziu peňaženku!“

„Nekomentujte, umývajte, už ma štípu oči!“

„Tak vám treba, nemali ste tam loziť! Už sa hrdá slečinka nechá nabudúce láskavo pozvať do podniku na úrovni?“

„Dobre, Gerd. Už toľko nerozprávajte, lebo mi už z toho duní hlava!“

„Presne to bol účel!“

Natália sa šibalsky usmiala, rukami si prehodila mokré vlasy na chrbát tak, že bol Gerd celý mokrý. Odchádzal sa prezliecť frflajúc:

„Tak toto mám za moju dobrotu!“

Na druhý deň podvečer:

„Natali, poďme na výlet do Versailles.“

„Vy ste sa zbláznili! Ved' je to ďaleko za Parížom.“

„Najmeme si fiaker.“

„Viete koľko to môže stať?“

„Náhodou viem. Je to vždy lacnejšie ako lístky do divadelnej lóže.“

„Kedy tam chcete ísť?“

„Po Vianociach, vtedy tam bude určite krásne.“

„Dúfam, že dnes večer už budeme konečne doma.“

„Mýlite sa, milá Natáli. Dostal som lístky do opery. Mali už len lóžu, nevádi? Ved' už dávno ste túžili vidieť Verdiho operu Nabucco. Pomaličky by ste sa mohli začať aj obliekať, lebo večeru som zaistil v divadelnej reštaurácii.“ - Gerd to vysypal zo seba takmer jedným dychom, aby sa Natália nezmohla ani len na slovíčko odporu.

Lenže ona pochopila, že asi naozaj bude trošku bohatší a mlčala. Prvý krát.

Budova opery na Natáliu veľmi zapôsobila. Bola mohutná a krásna. Keď už sedeli v lóži, Natália si neodpustila poznámku:

„Gerd, toto nie je obyčajné predstavenie.“

„Ste veľmi bystrá. Ako ste na to prišli?“

„Podľa spoločnosti, ktorá je tu v opere.“

„Máte pravdu. Výnos z tejto opery je určený na dobročinné ciele a tak si väčšina prítomných pánov vykupuje svoje svedomie.“

„I vy si ho vykupujete?“

„No... ja chcem získať niečo iné. Natali, smiem vás požiadať o ruku?“ - Gerd sa otočil, zobral z prítmnia lôžie pripravenú obrovskú kyticu ruží a s úklonom jej ju podal.

„Smiete ma požiadať o ruku. Ale to neznamená, že vám ju dám. Ľúbim vás, ste muž o ktorého sa môžem vo všetkom oprieť. Ste dobrý, milý a galantný, a preto vám dám odpoveď až večer. Súhlasíte?“

„Čo iné mi zostáva?“

Cestou domov Natália mlčala. Gerd bol v rozpakoch. Nevedel, či opäť niečo nepokazil a tak mlčal tiež. Takto prišli domov. Rovnako bez slova zobrala väzu a dala do nej kvetiny. Potom sa rozplakala.

„Natali... Natali... vám sa dnešný večer... nepáčil?“

s obavou sa zmohol Gerd na otázku.

„Gerd... ja... je to všetko... príliš vznešené... Ja... nepatrím tam... A ešte... to moje správanie... veď vám robím len hanbu...“

„Natali, to nie je pravda. Vy tam patríte. Nevadí, že nemáte erb s korunkou. Nie každý šľachtic má šľachetné správanie, o tom viete aj sama. Práve preto bývam na internáte a okrem niekoľkých profesorov na akadémii nikto iný nevie, že som knieža. Nepotrebujem, aby sa niekto klaňal len môjmu titulu a za chrbtom si o mne myslel, že som hlupák. Vy ste nemali zábrany streliť mi zaucho keď som mal nevhodné reči.“

„To som nevedela, že ste knieža.“

„Už viete. A chcete povedať, že keby ste to vedeli, že to zaucho by ste mi nestrelili?“

„Ja neviem, možno aj áno.“

„Ako vás poznám, nie možno, ale určite. Tak smiem vás o tú ruku požiadať?“

„Áno.“ - šepľa.

Gerd ju vzal do náručia a horúco pobožkal.

„Gerd, ale ja sa bojím svadby.“

„Prečo, Natali?“

„Videla som veľa svadiieb, ale žiadne z tých manželstiev nebolo šťastné. Preto sa bojím tohto puta. Akosi neviem, či by tento krok bol teraz ten správny.“

„To sa nechcete vôbec vydať?“

„Ale áno, ibaže inak.“

„Ako inak?“

„Tak. Nie v kostole. Len s Božím požehnaním.“

Gerd si bez váhania kľakol. Natália si kľakla tiež.

A bozkom spečatili svoj zväzok. Gerd zobral Natáliu do náručia a odniesol ju na lôžko.

„Gerd?“

„Prosím, Natali?“

„Prišla som na školu preto, aby som ju dokončila.

Nechcem mať teraz deti.“

„Môžem vám prezradiť rodinné tajomstvo?“

„Ak nebudete mať výčitky svedomia.“

„Raz, to som už bol skoro dospelý, si ma zavolala mama. Vysvetlila mi ako je to so vzťahom medzi mužom a ženou a kedy sú z toho vzťahu deti.“

„Kedy? Nie, ako?“

„Presne tak, kedy. Tri - štyri dni po vašich dňoch býva žena neplodná.“

„To som nevedela... Ale prečo máte ešte šesť súrodencov?“

„Hm, keď v mesiaci je aj toľko iných dní... Natali, smiem sa spýtať, ako je to teraz s vami?“

Nadišiel Štedrý deň. Gerd s Natáliou si vymenili malé darčeky.

„Gerd, niečo pre vás mám. Takú drobnosť.“

„Čo je to, ak sa smiem spýtať?“

„Prekvapenie.“

„Tak ma už nenatáhujte, prosím.“

„No tak sa pozrite.“

Gerd rozbalil malý balíček. Našiel v ňom zlaté pero.

„Hm. Tomuto vy vravíte drobnosť?“

„A vari je to pero veľké?“